

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye**A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának****Pénzügyi technológiai cselekvési terv: Egy versenyképesebb és innovatívabb európai pénzügyi ágazat felé**

(COM(2018) 109 final)

(2018/C 367/12)

Előadó: **Petru Sorin DANDEA**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2018.4.10.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2018.6.27.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2018.7.12.
Plenáris ülés száma:	536.
A szavazás eredménye:	126/1/1
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság tervét, és úgy véli, hogy a pénzügyi technológia fejlesztése számos előnyt kínálhat az európai vállalkozások és ügyfelek számára az európai pénzügyi ágazatban.

1.2. Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság által előterjesztett terv várhatóan előmozdítja a tőkepiacok fejlődését, és ösztönzést ad a pénzügyi ágazatban tevékenykedő kkv-k számára.

1.3. A kiberbiztonság és a pénzügyi ágazat ellenálló képességének javításával kapcsolatban az EGSZB úgy véli, hogy a cselekvési tervben szereplő intézkedéseket – bármennyire fontosak is – olyan szabályokkal is ki kell egészíteni, amelyek biztosítják a pénzügyi technológia egységes fejlesztését az EU-ban. Másrészt az EGSZB úgy véli, hogy a pénzügyi technológia szereplőit ugyanazoknak a szabályoknak kell alávetni, mint a pénzügyi ágazatot, különösen az ellenálló képesség, és a kiberbiztonság és a felügyelet tekintetében.

1.4. Az EGSZB szerint, ha azt szeretnénk, hogy az ügyfeladatokhoz való hozzáférés tekintetében tisztességes versenyfeltételek jöjjenek létre mind a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló keretirányelv, mind pedig a személyes adatok védelméről szóló rendelet keretében, fontos, hogy a személyes adatok hordozhatóságához való jog alkalmazása az említett irányelvvel összeegyeztethető módon történjen.

1.5. A kriptovalutákkal kapcsolatos fejleményeket és erős volatilitásukat tekintve az EGSZB azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy az európai felügyelettel együttműködve folyamatosan és szorosan kövesse nyomon a helyzetet. Adott esetben minden szükséges intézkedést meg kell hozni uniós szinten ahhoz, hogy a pénzügyi és gazdasági rendszer biztonsága és stabilitása semmilyen módon, egyetlen pillanatra se kerülhessen veszélybe.

1.6. A közelmúltban készített több tanulmány is rámutatott arra, hogy a pénzügyi technológia bevezetése sok munkahely megszűnéséhez vezet a pénzügyi ágazat intézményeiben. Az EGSZB azt javasolja, hogy a tagállamok aktív munkaerőpiaci intézkedési programokat alakítsanak ki és hajtsanak végre annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb új munkahelyet találjanak azok a munkavállalók, akiket érint a technológiai innovációk megérkezése a pénzügyi ágazatba.

1.7. Az EGSZB azt tanácsolja az Európai Bizottságnak, hogy határozza meg azokat a szabályokat, amelyeket adott esetben a felhőszolgáltatásokat kínáló vállalkozásokra kell alkalmazni az általuk tárolt adatok biztonságossá tételével kapcsolatban rájuk háruló felelősségre vonatkozóan. A személyes adatok védelme tekintetében ugyanazoknak a szabályoknak kell vonatkozni rájuk, mint a bizonyos típusú szolgáltatásokat kiszervező vállalkozásokra.

2. Az Európai Bizottság javaslata

2.1. A pénzügyi piac versenyképesebbé és innovatívabbá tétele érdekében az Európai Bizottság 2018. március 8-án cselekvési tervet terjesztett elő arról, hogy hogyan lehet kiaknázni a pénzügyi szolgáltatások területén a technológián alapuló innováció, más néven a pénzügyi technológiák nyújtotta lehetőségeket.

2.2. Az Európai Bizottság által közzétett cselekvési terv célja az, hogy a pénzügyi ágazat integrálni tudja és ki tudja aknázni az olyan új technológiák gyors fejlődését, mint a *blokklánc* ⁽¹⁾, a mesterséges intelligencia vagy a felhőszolgáltatások. Az Európai Bizottság véleménye szerint Európának olyan világgözponttá kellene válnia a pénzügyi technológiák terén, amelynek vállalkozásai és befektetői képesek profitálni az egységes piac kínálta előnyökből ezen a dinamikus területen.

2.3. A 2017. márciustól júniusig terjedő időszakban megrendezett nyilvános konzultáció eredményei alapján az Európai Bizottság úgy véli, hogy jelenleg nem mutatkozik nagy igény a jogszabályok vagy a szabályozás uniós szintű reformjának megkezdésére. Mindamellett egy sor egyedi kezdeményezést kell elindítani annak érdekében, hogy az EU figyelembe vegye a pénzügyi ágazat digitalizációját.

2.4. A pénzügyi technológiai cselekvési terv többek között előírja, hogy meg kell hozni az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az újító üzleti modellek európai dimenzióra tegyenek szert, illetve hogy a pénzügyi ágazatban támogatni kell a technológiai innovációk elfogadását és javítani kell azok biztonságosságát és ellenálló képességét.

2.5. A cselekvési terv keretében és a vizsgált közleménnyel párhuzamosan az Európai Bizottság a befektetésen, illetve hitelnyújtáson alapuló európai közösségi finanszírozási üzleti szolgáltatókról szóló uniós rendeletre irányuló javaslatot is előterjesztett.

2.6. A pénzügyi technológiai vállalkozások engedélyezésével kapcsolatban az Európai Bizottság a vonatkozó jelenlegi eljárások értékelésére szólította fel az európai felügyeleti hatóságokat, továbbá arra, hogy adott esetben terjesszenek elé ajánlást a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós jogszabályok kiigazításáról. 2018 folyamán az Európai Bizottság az európai felügyeleti hatóságokkal, az Európai Központi Bankkal és a Pénzügyi Stabilitási Tanáccsal együttműködve továbbra is figyelemmel kíséri majd a kriptoeszközök alakulását. Az Európai Bizottság a kockázatértékelés alapján határozza majd meg, hogy esetlegesen szükség van-e EU-szintű szabályok elfogadására.

2.7. A pénzügyi technológiák közös standardjai és átjárhatósági megközelítései kérdésében az Európai Bizottság együttműködik majd az Európai Szabványügyi Bizottsággal és a Nemzetközi Szabványügyi Szervezettel, többek között a blokklánc-technológia terén. Az innovatív üzleti modellek uniós szintű fejlesztése érdekében az Európai Bizottság az innovációt megkönnyítő kezdeményezések elfogadására ösztönzi a tagállamok illetékes hatóságait. Felszólítja továbbá az európai felügyeleti hatóságokat, hogy könnyítsék meg a felügyeleti együttműködést, különösen az innovatív technológiákkal kapcsolatos koordinációt és tájékoztatást, valamint az innovációs központok és a szabályozási körtések nélküli tesztek kialakítását.

2.8. A pénzügyi ágazati technológiai innovációk ösztönzése érdekében az Európai Bizottság szakértői csoportot hoz majd létre, amelynek az lesz a feladata, hogy megvizsgálja, hogy vannak-e olyan szabályozási akadályok, amelyek gátolják az innovációt a pénzügyi területen. Felkéri az európai felügyeleti hatóságokat, hogy készítsenek elemzést arról, hogy van-e igény arra, hogy iránymutatásokat tegyen közzé a felhőszolgáltatókhoz történő kiszervezésre vonatkozóan. Az Európai Bizottság megkönnyíti majd a pénzügyi intézményi tevékenységek felhőalapú kiszervezésére vonatkozó szabványosított szerződéses rendelkezések kidolgozását.

2.9. Az Európai Bizottság szerint az európai szabályozási és felügyeleti keretnek lehetővé kell tennie az egységes piacon működő vállalkozásoknak, hogy kiaknázzák a pénzügyi innovációkat és ezáltal kiváló minőségű szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

2.10. Az Európai Bizottság nyilvános konzultációt folytat majd a szabályozott uniós piacokon jegyzett vállalkozásokkal kapcsolatos szabályozott információk további digitalizációjáról, ezen belül a megosztott könyvelési technológiára (RegTech) épülő európai pénzügyi átláthatósági átjáró lehetséges megvalósításáról.

⁽¹⁾ A blokklánc egy olyan adatbázis, amely egy folyamatosan növekvő, kriptográfia alkalmazásával összekötött és titkosított tételekből, úgynevezett adatblokkokból álló listát tart nyilván. A blokklánc kialakításánál fogva kizárja az adatmódosítást. Nyílt és elosztott adatbázist alkot, amely lehetővé teszi két fél közötti tranzakciók hatékony, ellenőrizhető és végleges rögzítését. A blokkban tárolt adatok rögzítésük után visszamenőlegesen csak úgy módosíthatóak, ha az összes következő blokk módosításra kerül, ehhez a művelethez pedig a hálózati elemek többségének engedélye szükséges. (forrás: Wikipédia EN).

2.11. A láncblokk-technológiával kapcsolatban az Európai Bizottság 2018 februárjában egy Unió Blokklánc Megfigyelőközpontot és Fórumot hozott létre, továbbá vizsgálatot kezdeményezett a határokon átnyúló szolgáltatások fejlesztését célzó nyilvános uniós blokklánc-infrastruktúra létrehozásának megvalósíthatóságáról. Az Európai Bizottság azt szeretné felmérni, hogy a blokklánc-technológia bevezethető-e digitális szolgáltatási infrastruktúráként az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében. Ezenfelül egy uniós pénzügyi technológiai laboratóriumot is létrehoz.

2.12. A pénzügyi ágazat biztonságának és ellenálló képességének megerősítése érdekében az Európai Bizottság az állami és a magánszektor szereplőinek részvételével szakmai találkozót szervez, amelynek célja a pénzügyi piaci szereplőket a kiberfenyegetésekkel kapcsolatos információk megosztásában korlátozó akadályok értékelése, valamint a lehetséges megoldások meghatározása. Ezenfelül az Európai Bizottság felkéri az európai felügyeleti hatóságokat, hogy értékeljék a teljes uniós pénzügyi szektor jelentős piaci szereplőire és infrastruktúráira kiterjedő, a kibertámadásokkal szembeni ellenálló képesség tesztelését szolgáló koherens keret kifejlesztésének költségeit és hasznait.

3. Általános észrevételek és konkrét megjegyzések

3.1. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság tervét, mivel úgy véli, hogy a pénzügyi technológia fejlesztése egy sor fontos előnyt kínál mind az európai vállalkozások, mind a fogyasztók számára az európai pénzügyi ágazatban.

3.2. Az EGSZB szerint a pénzügyi technológiákra vonatkozó cselekvési terv kiemelt jelentőséggel bír a tőkepiacoknak a digitalizáció beépítésével történő elmélyítéséhez és kibővítéséhez, ezáltal pedig az említett piacok összekötéséhez, ami fontos prioritás az Európai Unió számára. Az EGSZB ugyanebben a szellemben úgy véli, hogy az említett cselekvési terv fontos ösztönző lehet az európai szinten a vállalkozások 99 %-át képviselő kkv-k szektora számára, mivel bővíti finanszírozási lehetőségeiket és ezáltal lehetővé teszi számukra egyszerűbb és hozzáférhetőbb megoldások alkalmazását.

3.3. A kiberbiztonság és a pénzügyi ágazat ellenálló képességének javításával kapcsolatban az EGSZB úgy véli, hogy a cselekvési tervben szereplő intézkedéseket – bármennyire fontosak is – olyan szabályokkal is ki kell egészíteni, amelyek biztosítják a pénzügyi technológia egységes fejlesztését az EU-ban.

3.4. Az EGSZB osztja az Európai Bizottság nézetét, mely szerint az európai szabályozási és felügyeleti keretnek lehetővé kell tennie az egységes piacon működő vállalkozásoknak, hogy kiaknázzák a pénzügyi innovációkat és ezáltal kiváló minőségű szolgáltatásokat kínáljanak ügyfeleiknek. Az EGSZB szerint azonban ez nem mehet a biztonság rovására. Valamennyi szereplő számára egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani, függetlenül azok működésének módjától ⁽²⁾.

3.5. Az utolsó pénzügyi válságot követően a pénzügyi intézményeket érintő szabályok uniós és nemzeti szinten egyaránt szigorúbbá váltak. Ezek a kiberbiztonságra is kiterjednek, és a pénzügyi ágazat intézményei számára kötelező biztonsági rendelkezéseket és standardokat írnak elő. Az EGSZB úgy véli, hogy a kiberbiztonsági standardokat a pénzügyi technológiai szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások esetében is alkalmazni kellene uniós szinten. Egységes alkalmazásuk biztosítása érdekében ezeket uniós szinten kellene megállapítani, de világviszonylatban is ki lehetne terjeszteni.

3.6. Az EGSZB emlékeztet arra, hogy a számítógépes támadások főként határokon átnyúló módon zajlanak le. Jelenleg meglehetősen korlátozott a tagállami hatóságok közötti információcsera az informatikai fenyegetések és a számítógépes támadások témájában, ennek oka pedig a nemzeti jogszabályokban keresendő. Létfontosságú, hogy fokozzák az erőfeszítéseket az Unió szintjén a koordináció, a szabályozás és a felügyelet terén.

3.7. Ami a kriptoeszközöket és különösen a kriptovalutákat illeti, Európában nemrég láhattuk, milyen magasra tudnak szárnyalni és mekkora volatilitással rendelkeznek. Tekintettel a fejleményekre, az átláthatóság hiányára és a magas kockázatokra, melyekkel együtt járhatnak, az EGSZB azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy az európai felügyelettel együttműködve folyamatosan és szoroson kövesse nyomon a helyzetet. Ezenkívül intézkedésekre van szükség arra az esetre, ha a pénzügyi rendszer biztonsága és stabilitása bármikor vagy bármely módon veszélybe kerülne. Ezeknek az intézkedéseknek elsősorban az EU egészére nézve érvényesnek kell lenniük, és ezért európai szinten kell meghozni őket.

3.8. A kriptoeszközök területén megfigyelhető, hogy a technológiai alapú innovációk még úgy is képesek átbújni a szabályozási hálók résein, hogy az ilyen valutákat konkrétan egy erősen szabályozott piacon használják. Mivel ez az ágazat igen nagy mértékben volatilis és nem átlátható, és mivel ezek az eszközök komoly kockázatot jelentenek a befektetők számára, az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok vizsgálják meg, milyen módszereket kellene bevezetni az ilyen valutákat igénybe vevők tranzakcióinak ellenőrzése érdekében.

⁽²⁾ HL C 227., 2018.6.28., 63. o.

3.9. A láncblokk-technológia területével kapcsolatban az Európai Bizottság egy megfigyelőközpont létrehozását javasolta. Az EGSZB úgy véli, hogy e fórum megbízatását a teljes pénzügyi technológiai ágazatra ki kellene bővíteni, tekintettel a vonatkozó applikációk fejlesztését jellemző erőteljes dinamikára. A blokklánc jellegű alkalmazások egyébiránt problémákat vetnek fel a hatáskörök és a felelősségi körök kapcsán az alkalmazandó jogszabályokat illetően. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottságnak azt az elképzelését, hogy uniós szintű kezdeményezést indít a blokkláncok kapcsán, amely elmagyarázza azok használatának módját és fellép a jelenlegi széttagoltság ellen.

3.10. Megállapításra került, hogy a pénzügyi technológia bevezetése sok munkahely megszűnéséhez vezet a pénzügyi ágazat intézményeiben. Az EGSZB azt javasolja, hogy a tagállamok aktív munkaerőpiaci intézkedési programokat alakítsanak ki és hajtsanak végre annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb új munkahelyet találjanak azok a munkavállalók, akiket érint a technológiai innovációk megérkezése a pénzügyi ágazatba.

3.11. Az Európai Bizottság attól tart, hogy mivel a pénzügyi vállalkozások a szolgáltatásokat felhőszolgáltatókhoz fogják kiszervezni, az információ- és adattovábbítás túlzott mértékben az ezen a piacon jelen lévő néhány társaságnál fog összpontosulni, amelyek általában nem európai cégek. Az EGSZB azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy határozza meg azokat a szabályokat, amelyeket adott esetben a felhőszolgáltatásokat kínáló vállalkozásokra kell alkalmazni az általuk tárolt adatok biztonságossá tételével kapcsolatban rájuk háruló felelősségre vonatkozóan.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 12-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER
